

## ELŐFIZETÉSI FÜLTÉTEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.

Hat óra . . . . . 2 frt 50 kr.

Három óra . . . . . 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

## BARS.

## HIRDETÉSEK:

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.

kétzerért 6 kr, többszörért 5 kr fizetendő.

Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

## A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Velünk összeköttetésben levő hirdető-írdák, előfizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj kedvezményben részesülnek.

## KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adandók.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

vasárnap reggel.

A hirdetőket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalban: (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

## Az utak gyümölcsfákkal való beültetése.

Az eszme, melyről ez alkalommal szólnunk, nem új ugyan s e lapok hasábjain is már többször volt vitatva, de minden esetre olyan, mely annyi aktualitással mindig bír, hogy az illetékes körökben méltán képezheti a legkomolyabb megfontolás tárgyát.

A gyümölcs tudvalevőleg Európában is egyike a legjovődelmezőbb cikkeknek. Bizonyítja ezt pl. Németország, mely dacára meglehetősen virágzó gyümölcs termelésének, évenként 40 millió tekintélyes összeget fizet a külföldi nyers gyümölcsért. Hazánkban a gyümölcsstermelést, egyes vidékek kivételével, inkább magán szenvedélyből űzik. A gazdaság ezen ága nem birt még annyira fellendülni, hogy gazdáink ne csak a saját kedvükért, hanem kereskedés céljából űzzék. Sok oka van ennek, a melyekre ez uttal nem akarunk kiterjeszkedni, mert czélunk csak az, hogy az illetékes köröket a gyümölcs termelés egy igen gyakorlati módjára hívjuk fel. Értjük az utak gyümölcsfákkal való beültetését.

Hazánkban fájdalom az utak befásításával még nagyon hátra vagyunk. Ha körültekintünk megyénk és városunk területén alig találunk utat, mely gyümölcsfákkal volna beültetve, pedig a befásítás fontosságát és horderejét alig szükséges bizonyítani. Kérdés már most, hogy a hol utakat tényleg befásítják, nem volna-e czélszerűbb a közönséges árnyékot adó fák helyett gyümölcsfákat ültetni? A felelet e kérdésre, tekintetbe véve mindenkor a helyi viszonyokat is, igen könnyű. Mert bizony van elég lombos koronájú gyümölcsfa, mely árnyékon kívül nagy hasznót is hajthat tulajdonosának. Magától értetik, hogy a gyümölcsfa némi gondot is okoz gazdájának, mert az ily fák ültetésénél meg kell válogatni a vidék éghajlatához illő fát s azt gondozni is kell.

A faj kiválasztása czéljából forduljon a gazda vagy az illető község megbízható faiskolákhoz. A beültetendő esemete elte-

kintve gyökerétől, legalább 1 m. magassággal s 25—30 cm. átmérővel bírjon. Az utak befásítására nem a terebélyes, hanem piramis alakú koronával bíró gyümölcsfa alkalmas, mert a közlekedést nem akadályozza.

A gyümölcsfák kezelésével mindig csak az arra hivatottak foglalkoznak. Ebből önként következnek, hogy az ahhoz nem értő emberekkel a gyümölcsfákat ne gondoztassuk.

Az egyes fajok közül az utak befásítására legalkalmasabbak a körte, alma és cseresznye, ez utóbbi különösen a városok közelében. Egy-egy ut mentén csak egyféle fajt műveljünk, mert a különféle fajok rendetlen összekeverése nem czélszerű. Az egyik fajta ugyanis könnyen a másiknak rovására fejlődhetik. Az egyféle fajta továbbá azért is czélszerű, mert az érés egy időre esvén, a gyümölcsszedés is egyszerre történhetik.

Egy másik nem kevésbé fontos körülmény, hogy az utak befásítására csakis a téli gyümölcsfákat alkalmazzuk. A nyári és őszi gyümölcsfa ily módon való tenyésztése nem czélszerű, részint gazdasági, részint nyalánksági szempontból. A téli gyümölcs kereskedésre alkalmas, egyuttal a járó-kelő közönségben nem költi fel a nyalánkság érzetét.

Ha valaki utak mentén ülteti: a gyümölcsfát, azt bizonyára azon czélből teszi, hogy a gyümölcsöt majdan eladja. Ebből az következik, hogy a gyümölcs lehető értékesítése szempontjából kereskedői módon kell eljárnia. A termelő ennél fogva források után nézzen, hogy gyümölcskészletén tudjon. Ezért jó az, ha csak egy-két vagy legföllebb három fajtát művelnek, mert ilyenkor tömeges gyümölcs-szüret folytán tömeges eladásokat is lehet eszközölni.

Az utak ilyenmő befásítása nem megvetendő eredményre vezetne. Meg fog győzni minket erről a következő kis számítás. Tegyük föl, hogy valamely út mentén jól kiválasztott 2000 darab fát ültettünk el. A jól gondozott almafák 80 évig is élnek.

Egy almafa tiszta jövedelme, életkora tizedik évétől számítva, legalább 1 frt 50 kr, 2000 fa után eszerint évenként 3000 frt jövedelemre számíthatunk. A jövedelem a tizedik évig nem igen jöhet számításba, jó lehet gondos kezelés mellett már a tizedik év előtt is meglehetősen szüretre lehet kilátásunk. A körtefánál a viszony csak olyan, mint az almafánál. A cseresznyefa a városok közelében nagyobb jövedelmet hoz, de nem él annyi sokáig, mint az alma, vagy a körtefa.

E rövid szavakban kívántuk felhívni közönségünk figyelmét a gyümölcsfák tenyésztésének e módjára, mely ugy egyesekeknek, mint városok és megyéknek tetemes hasznót adna évenként.

## Barsvármegye törvhat. bizottsági ülése.

Barsvármegyetörvényhatósági bizottsága f. hó 10-én rendkívüli közgyűlést tartott.

Elnöklő főispán ur öméltsága megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy két fontos körülmény elodázhatlanná tette a rendkívüli közgyűlés összehívását. — Egyik a tervezett Léva-csattai vasutvonal kiépítésére vonatkozik, — a menyiben a törvényhatósági bizottságnak nyilatkoznia kell az osztrák-magyar államvasut társasággal megállapított egyezségi tervezet 2-ik pontjára, mely szerint Barsvármegye közönsége kötelezné magát a vasut kiépítéséhez szükséges telket 126 holdnyi (1600 □ ölével számított) maximális kiterjedésig a vasut társaságnak ingyen díj- és tehermentesen megszerzésére, a vasut tüzkörnyékén fekvő épületek és más építmények bevétele, illetve tüzbiztosító lételének saját költségén, vagy önmaga, vagy az államvasut társaság által keresztülvitelére, valamint hogy az áthelyezendő szérűskertek és nyomtatóhelyekért fizetendő kártérítéseket is sajátjából fedezendő s végre, hogy a megye rendelkezésére álló kö- és kavicsbányákat, azok használása czéljából a vasutépítés egész tartamára a szabadalmazott osztrák-magyar államvasut társaságnak ingyen átengedi.

A második tárgy Vichnye fürdő és hasonnevű község átkebelezésének kérdése, melyre nézve egy miniszteri leirat érkezett.

A törvényhatósági bizottság elfogadja az egyezség 2-ik pontját is, megbizva az alispánt, a most már egész terjedelmében elfogadott egyezségnek a törvényhatóság nevében aláírásával s az osztrák-magyar államvasut társaság által leendő aláíratásával s egyszersmint, az egyezségnek felsőbb jóváhagyás végett a nagymélt. belügy, közmunka- és közlekedési m. kir. miniszteriumhoz felterjesztésével.

Vichnye fürdőnek esetleg a hasonnevű községgel együtt a megye kötelekéből való kiválasztása és Selmecz-Bélabánya szab. kir. városokkal leendő egyesítése tárgyában — olvastatott a m. kir. belügyminiszterium intézvénye, melyben felhívja a megye közönségét, hogy Vichnye fürdőben a teljes fürdőúdv tartamára állandó és a fürdőrendszert felügyeletével megbízott fürdőbiztosi tisztet rendszeresítsen s ezen tisztviselhetésére törvényes minősítéssel bíró alkalmas egyént kijelöljön, hogy Vichnye fürdő számára egy építkezési szabályrendelet megalkotását elrendelje.

Ezen miniszteri intézvényben felsoroltnak — a Selmecz és Bélabánya városok részéről a miniszterhez intézett előterjesztésben jelzett, a fürdőhely czélszerű berendezése, gondos kezelése, a fürdővendégek nyugalma, személyes vagyonsbiztonsága, gyógykezeltetése, a fuvarosokkali viszonyok rendezése s főleg azon iránybani kívánnivalók, hogy a midőn a közönségnek bármely irányban panasza van, azt minden halasztás nélkül érvényesíthesse s magának szükséges támogatást szerezhessen. — Ezen bajokat elhárítandó, nevezett városok közönsége kész a maga tisztviselői egyikét a város kizárólagos költségén a fürdőbe állandó biztosul kirendelni oly módon, hogy az eljáráshoz a hivatalos felhatalmazást és utasítást a meggyölt nyervén, annak nevében, mint annak közege működnek és intézkedéseikért a megye közönségének és hatóságának volna felelős.

A határozatban kimondatott, hogy a bizottság Vichnye fürdőnek felvirágzását és fejlődését melegen óhajtva, azt saját hatáskörében a korszellem igényeinek színvonálára emelni kötelekességnek ismeri. Ezen oknál fogva, valamint már eddig is, a belügyminiszter 1882. évi 64901. sz. rendeletének tudatában, mely rendeletben a fürdőbiztos díjait, a megyék kiadására szolgáló hitelből megtagadta, törekedett ismételt indokolt felterjesztéseivel a fürdőbiztos tisztet rendszeresíteni és ezen biztos-

## TÁRCZA.

Budapest, 1886. apr. 10.

Irodalmunk terén szívesen üdvözöljük a hivatott erőket s egy-egy kiválóbb író valóban megérdemli, hogy a nagy közönségnek bemutattassék.

„A fülemile.”

— Irta: Petelei István. —

A gyorsan szép irodalmi nevet nyert fiatal író e művében lépett először nagyobb elbeszéléssel a közönség elé, mely a Singer és Wolfner kiadásában folyó Egyetemes Regénytár XII. kötetét képezi.

Kis városi körben lelthott e mű írója s helyesen tévé, hogy a hol legbiztosabban érzi magát, onnan nem indul kalandozásokra, hanem halad előre, mint a hogy ez a kötet is mutatja, mely ketségtelenül legjobb mindazok közt, a mit eddigelé irt. Lehetett Peteleiről mondani az előbbi kötetek után, hogy szereti a balladai homályosság-nál is nagyobb homályt s egyszerűségéből keresettség út ki. „A fülemilé”-ről senki sem mondhatja ezt. Világosan, tisztán van előadva, egy kiváló képesség üdeségével. Szépen, gyöngéden alakított történet. Váratlan fordulat, meglepetés vagy bravurreszek, felcsigázott hatások nincsenek benne s ilyenekre Petelei talán nem is volna képes. Mégis hatalmába ejti érdeklődésünket. Szép mindvégig. Ez a legtalálóbb bírálat rá. És finomságokban gazdagok a részletek. A lelkiállapot egy-egy változását gyors és

kevés szó megérteti az olvasóval. A fordulatok, árnyalatok, művésziek s a hatás titka fölött nem egyszer kell gondolkoznunk, mikor érezzük azt, oly látszólagos könnyűséggel éri el a szerző. Az egész nagyon egyszerű történet hatása is ilyen írói egyéniségben lappangó titok. Hőse egy gyermek, naiv asszony, ki még most kezd álmodozni. A szülői háznál mostohája rosszul bánt vele s felesége lett egy öreg urnak, egy gazdag polgárnak, a ki pékmes-ter volt, de most már nyugalomba vonul vissza és madarainak él. Mindenféle madarakat tart a kalitkában és csakugy szereti őket, mint legaranyosabb madárkáját Ágnes. — Egyszer utra megy a hegyek közé, madarakat fogdosni. Otthon hagyja a kalitkákat. Egy madár kiszabadul, a felesége is vergődni kezd a kalitkában. Ferencz uramnak legkedvesebb madara a muszka fülemile s épen ez szabadul ki. De épen mikor ki akar szállni az ablakon, visszautzi valaki. Egy csinos fiatal enaber a polgármester fia, Pali. Így találkoznak először, így ismerkednek meg. Pali egy kisvárosi dandy, mézes szavakkal, behizelkedő modorral. Ágnes egy nyárspolgár felesége, a ki tündérmesekre, mesei lovakokra és ideális királyfiakra gondol. Pali eljött többször is beszélgetni. E találkozásokat mindig újabb és újabb színekkel festi le az író. Itt vannak azok a biztos kézzel rajzolt árnyalatok. A gyermek-asszony érzi, hogy boldog. A szerelem a maga természetességében fakad szívében. Pali kezdi látni biztos győzelmét. De még sem. A férj

végre hazaérkezik, épen akkor, mikor Ágnes szívében a szerelem egy sebző tövist is megteremtett. Egyszer, mikor Pali az utcán egy cifra hölgygyel ment, nem akarta őt észre sem venni. A férj megtud mindent. Felesége zavara, a kérdezősködésére előtörő könyvek felköltik gyanuját. Épen belép Pali is, még pedig egy levél következtében, melyet Ágnes irt neki. Az asszony oly naiv, hogy bevall mindent, de ilyen formán: „Az övé akarok lenni és ő engem akar.” Ferencz erre azt mondja: „Feleségül kér? Árva leány vagy, én vettelek el és odaadlak.” Pali felkaczag, még azt is mondja: jól kicsinálták, az asszony levelére jöttem ide.” Ágnes megismeri, hogy kit szeretett, Palit pedig, a mint távozni akar, az udvaron várja Mátyás, a hü péklegény, egy bolondos fiu, a ki rajong asszonyáért, a ki tanuja mindennek s átszenvedti azokat. Rárohan Palira, az arcát össze-vissza tépi. Elverik egymást, de mégis Mátyás a győztes. A bajt hozó fülemilét pedig kieresztik. Ez az elbeszélés magva. Nem új, de a levegőjében sok frissesség van, feldolgozása sokat ér. A történetben csak kevesen szerepelnek: az asszony, Pali és Mátyás, ezen hü és képzelődő nagy gyerek, a ki a szerzőnek szerencsés alkotása. Ferencz, a férj, háttérben marad, de csak mint öreg ur szürke; az elbeszélésben neki is meg van adva az élet színe. „A fülemile” elbeszélő irodalmunk egyik szeretetreméltó köteté, mely a szerző nevét bizonyára széles körben fogja hangoztatni.

Végül nem mulaszthatjuk el ez alka-

lommal is t. olvasóközönségünk figyelmét az „Egyetemes Regénytár”-ra, ezen minden tekintetben pártolásra méltó vállalatra felhívni, mely izléses és diszes piros vászonkötésű kiállításban, páratlanul olcsó áron (minden egyes kötet ára 50 kr.) nyújtja a hazai és külföldi regényirodalom legkiválóbb termékeit s csakis ez utóbbi körülmények magyarázhatják meg e szép vállalatnak szinte bámulatra keltő s Magyarországon ily arányban eddig lehetetlennek képzelt terjedését.

## Ó d a

(az ipolysági kaszinó-egylet felszázados emlékünnepe,.)

írta Pajor István.

Fel ünnepelni az Egylet hírnevét,  
Mely ötvenéves pályát tölte be!  
A mult buvára itt nem romokra lép,  
Ez ünnepe egy szebb korszak ünnepe.

Volt hajh idő, s nem messze kell keresniük,  
A kort, midőn e nemzet a honért,  
Hogy diestelen halálban el ne vesszünk,  
Özönrel ontá harcmezőn a vért.

S a hűk porából támadott új élet,  
Mégvéde lön az ősi szent határ;  
De ah, hol a dís rónák terjedének,  
Ugar maradt a föld, s a lét sivar.

Mert vesztgelt a nép dermedt közönyben,  
Midőn lezúgott már a vérs, vihar;  
Mig a hazáért aggó gerjelemben  
Széchenyi dörgé: Ebredj fel magyar!

Kardod hüvelyben; béke leng körülte,  
Munkálva fárads, küzdj, alkoss, tanulj,  
A mennyi központ legyen amny egylet  
Közművelődés oskolájál!

nak díjait házi pénztárból fedezni, ugy ma is ezen kötelezettségérzet hatása alatt, melylyel a törv. bizottság a megye területének integritása a törvényhatóság egy fejlődésnek indult gyógyfürdője, fejlesztése iránt viselkedik: tekintettel arra, hogy a fürdőközönség és közbiztonságügyi rendszere sikeresen csak úgy biztosítható, ha a felügyeletet és ellenőrzést a fürdőtulajdonosa befolyásától független hivatalos közeg gyakorolja: Vichnye fürdőnek teljes fürdési évadára állandó fürdőbiztosnak kirendelését elhatározta s ezen biztosnak — házi pénztárból eszközözendő díjazását elvállalja, Vichnye fürdő telepén és körében a jövőben eszközözendő építkezésekre nézve ezen fürdő telepre és környékére kötelező egy oly szabályrendelet megalkotását rendeli el, mely a fürdőhelyen bárki által létesítendő építkezés alapfeltételeit, rendjét és összhangját megállapítja. — Kijelentésével annak, hogy a törvényhatóság bizottsága megyéje területének integritását minden törvényes eszközzel megőrizni, a jövőben is önzetéből kifolyó kötelezettségnek tekinti, utasítja a megye alispánját, hogy ezen határozat közlése és kifejtése mellett, ezen határozat szelleméből kiinduló felirattal járuljon a belügyminiszterhez és megbizsa, hogy a fürdőbiztos állást jövő május hó 15. napjától a szenterkeszti járás szolgabírói hivatal egyik tagjának kirendelése által betöltse.

A fürdő építkezések rendezése tárgyában kidolgozandó szabályrendeletek megalkotásával, — Selmezz és Belsőbánya városok a tanácskozásban való részvétellel meghívása mellett: az alispán elnöklété alatt: Chabada József, Dilles Sándor, Kachelmann Károly, Kazy János bizottsági tagok, valamint a megyei főjegyző, az államépítészeti hivatal főnöke, a tiszti ügyész Dr. Benkő Lajos és Dr. Brach Ferencz főorvosok bizáltak meg. — Az alispáni hivatal által a miniszteriumhoz felterjesztendő felirat szövege felolvastatván, elfogadtatott. — E felirat a következő:

„Nagyméltóságú Miniszter ur! Folyó évi márczius hó 19-én 66588. sz. a kelt nagybecsű intézvényét a törvényhatóságnak rendkívüli közgyűlése veszedeztetett megye területének integritása fölötti aggodalmában tanácskozása tárgyává tette s rendelkezése az ide csatolt határozatban nyert kifejezést.

A törvényhatóság bizottságának közgyűlése igazat ad Selmezz-Belsőbánya város törvényhatósága azon kijelentésének, hogy Vichnye fürdő gondos kezelés mellett jelentékeny hazai gyógyteleppé válhatik, de hogy ezen általunk is oly nagyon óhajított célját a fürdőtulajdonos eljér, ahhoz az ő áldozatkészségén és szakszerű rendelkezésén felül szükséges, hogy a magas miniszteri leiratban hangsúlyozott egyik főkövetelést a fürdőtelepen uralkodó rend felügyeletét ne a tulajdonos, hanem a tulajdonos rendelkezését egyedül ellenőrizhető, a tulajdonos személyétől, előítéletétől, esetleg anyagi érdekeitől független szabad közigazgatási közeg gyakorolja. — Mert minden kétségen felül áll, hogy a fürdővendégek nyugalma, kényelmes személy és vagyonbiztonsága, gyógykezelésük, érintkezésük egymással és a külvilággal, lakásaikban úgy, mint sétányaikon, szóval minden viszonyaikban sikeresebb és biztosabb védelemben részesül a tulajdonos személye és anyagi érdekeitől független közigazgatási közeg által, mintha mindez végső eredményben anyagi haszna fokozására törekvő tulajdonos, vagy üzérkedő bérleje kezébe léteve van, — mert a tulajdonos bérlejtől független hivatalos közeg nem fog visszariadni a korszerű mulatozások betöltésétől, kétes egzisztenciáktól, tolatkodó üzérkedők távoltartásától, mert

S im terjed a tan, tetet ilt az eszme,  
A hármasszin ragyogva fennlobog;  
A templom utja hívőkkel belepve  
S szívük magasztos tettvágytól dobog.

Gyújtó hatással hangzik egy varázs szó  
A legnagyobb magyarnak ajkírul:  
Nem volt, leszen csak még e hon virágzó,  
Kis makk hatalmas tölgygyé gyarapul,

S tennáll a csarnok, — tölgynek lombozatja,  
Mely árnyokával ezeket takar;  
A föld, mely a kis makkot befogadta,  
Gyümölcsöt szótó kincseben pazar.

Szent menhely ez, hol pártolásra lelve  
Találkozok művészet, tudomány;  
Ápoltatik hűn őseink drága nyelve,  
Mely bánatunkra tengert már csupán.

Pártos megoszlás e körből kizárva,  
Testvérülés, nem rút vizsaly a cél,  
Fajunknak,—mond Ő,—oly csekély a száma,  
Hogy megbocsátunk egymásnak, eszély.

Van-e, vajjon ki merné ezt tagadni?  
Látom, hogy itt e kérdés nem vitás,  
Közös erélylyel a közgyüre hatni,  
Ez a halálból a feltámadás.

Mint száz kebelnek egyetlen verése  
Rezgő az egylet által e megyét;  
Mi bí s öröm mindannyiunkat ére  
Ő adta hozzá a jelző igét.

Örült kivívott honfias sikernek,  
Közgyászaink felett gyászolva állt,  
Dieső Kazinczyt fényben ünnepelt meg;  
Siratta Széchényi s Deák porát.

És fölkereste századok kődén át  
A sirt, hol Dréglő hőse porlad,  
Hagyván a késő nemzedékre példát;  
Hálásnak lenni vértanúhoz.

Muló időknek hallgatag tanúja,  
Te büszke szírtfok Kárpát ércfalán!  
Te nemzetemnek tengerekhez útja:  
Iszter, ki zúgva omlasz e hazán,

Óvjatok emléket híven a Nagynak,  
Ki újra alkotá meg Hunniát,  
S te Egylet állj, s érd el virulatodnak  
Század-betűli jubileumát.

hivatalos köteletségének ismerendi a fürdővendégek nyugalma, a fürdőzet spekulatív szellemének fölébe helyezni, a hivatalos közeg inkább lesz képes ellenőrizni a fuvardíjaknak a helyi viszonyokhoz mért szabályzatát. a vendéglőnek nemcsak egészségügyi, hanem a fürdő tekintélye, de országos közrendészeti érdekeknek nyomtatékos tekintetéből is jelentőség-teljes ellátását, etelei és italai minőségének és árszabályainak megbízhatóságát, mint maga a tulajdonos, kinek érdekeit tekintélyen felül az anyagi előny is képezi. — Ilyen ellenőrzést kétszeresen szükséges oly fürdőben, melyek fő kontingensét női vendégek képezik, kik ovakodnak panaszoknál oly közeg előtt, melyről tudják, hogy annak javadalmazásából el, ki ellen panaszt emelni óhajtanának — s így inkább el-tiltik a bajt, sem hogy oly hatóság nélkülözhetetlen sához forduljanak, melynek első köteletségében áll a fürdőtulajdonos kedvét és hajlandóságát megszerezni. — A törvényhatóság bizottsága azonban kész volt mindenha területének integritását még anyagi áldozat árán is megőrizni, különösen pedig akkor, midőn az anyastestül való elszakadást, mint ez által is, az érdekelte terület népességének zöme egyakarattal ellenzi és épen azért, mint hajlandó volt eddig fürdőbiztosát itt 150 frt segéllyel díjazni, készségesen kötelezettséget vállal Vichnye fürdő fürdési évadának egész tartamára állandó fürdőbiztos kirendelni s annak javadalmazását házi pénztára terhére ellátni. — De mert Vichnye fürdő rendőri felügyeletének betartására ugy az ország, mint Nagyméltóságú Miniszter ur előtt csak a megye törvényhatóság testülete lehet felelős, helyi érdekeinek jó létét kereső törekvéstől áthatva önzettel fordul el Selmezz-Belsőbánya városok azon ajánlatától, mely a fürdőbiztos tisztt ellátását, midőn a költségének megtérülésétől a fürdőbiztos a megye törvényhatósága védpajza alatt működik. — A törvényhatóság el nem hallgathatja csodálkozását, hogy egy szomszédos társörvényhatóság ajánlatát, ily a megye tekintélyét csökkentő alakban teszi meg és ezen ajánlatot a megye önkormányzati jogaiba ütközőnek nem tekinti.

Mert ha Selmezz-Belsőbánya város törvényhatósága nevezi ki és fizeti a fürdőbiztos, bár jól, bár rosszul felel meg köteletségének, a törvényhatóság, ha csak nevével pusztá czimzme leszállított nem akarja, felelőssége tudatában csak oly ellenőrzetre köteles, mintha a fürdőbiztos tisztt saját erejéből töltötte volna be, vagyis járási szolgabírója által csak ugy lenne köteles a felügyeletet gyakorolni, mint tette eddig és ezen szolgabíró hatáskörétől nem szabadulna meg s egyéb teendőit szabadabban nem végezhetné. — A fürdő közönség pedig annál bátortalanabb lenne sérelmeinek orvoslását keresni, mert a város fürdőbiztosában csak egy újabb egyeddel szaporítva látna azon tényezők számát, kinek intézkedéseitől, melyek az ő érdekeitől eltérnek, jogorvoslatot, már a biztos és tulajdonos közötti kétségbe vonhatlan szolidaritás elvével fogva sem remélhet. — A második akadály, melyet a társörvényhatóság nézete szerint csak a fürdőnek és a szomszédos községeknek átkebelezésével lehetne megoldani, a fürdőhely közvetlen környékének állapota. — A törvényhatóság nem képes fel-fogni, hogy mennyiben indokolt az állandó fürdőbiztos nélkülözésével és az állított, de be nem igazolt ellenőrködés hiányával azon nem tagadható tény körülménye oka, hogy a gyógyforrások közvetlen közelében urhéri telkek léteznek és azokra primitív állapotú és a jó izléssel ellentétes parasztházak építvék. — Igaz, hogy a volt urberek parasztházakban lakanak, de hogy azért mennyiben okolható a fürdőbiztos, már azért sem értjük, mert egy jogállásban, a hol mindenki ura a saját vagyonának, szabályozni azt, hogy a parasztház eltávolíttassék. — csak kisajátítás után lehet, de ezen kifogásolt házak kisajátítását az érdekelte tulajdonos eddig nem kérelmezte s e kisajátítást elrendelni a törvényhatóságnak a tulajdonos anyagi érdekeit szempontjából hatalmában nem állott.

Selmezz és Belsőbánya városoknak Nagymélt. belügyminiszter ur leiratában érvényesített óhaját, áldozatok árán is illo kerettel venni körül Vichnye fürdőjének eleven képét; a törvényhatóság kebelében csak a méltánylás rokonszenvét költelheti fel és a törvényhatóság iparkodni is fog akként alkotni meg szabályrendeletét, mint azt a tulajdonos városok jól fel-fogott érdeke megkívánja és nem is fogja hagyni elporosodni ezen szabályrendelet levéltárában, de köteletségének tartandja annak érvényt szerzeni addig, meddig a tulajdonos város áldozatkészsége terjed s mint azt e város komoly törekvésének előmozdítása megkívánja.

A törvényhatóság készséggel hajlandó versenyre szállani Vichnye fürdő felvirágoztatása érdekében a tulajdonos törvényhatósággal s azon a magas miniszteri leiratban kifejezett óhaját, hogy szabályrendeletét a város meghallgatásával alkossa, ugy értelmezi, hogy készséggel fogadandja el ugyan a tulajdonos város javaslatát a szerkesztendő szabályrendelet megalkotása iránt, de szabályrendeletét törvényes jogain alapuló saját rendelkező hatalmánál fogva idegen rendelkezés behatása nélkül alkotandja meg, azon tudatban, hogy egy törvényhatóság saját hatáskörében; saját közigazgatási teritoriumát érdeklő szabályrendeletnek felbírálója, csak a Nagyméltóságú Miniszter ur lehet s így míg a magán érdek érvényesülésének csak konsultatív befolyást enged, — munkálatait a Nagyméltóságú Miniszter ur felbírálatainak alvetni nemcsak kötelességből, de bizalmának kifolyásaként is kötelességek tartandja.

Mivel pedig a törvényhatóság van hivatala Vichnye fürdő telepén a közigazgatási hatóságot gyakorolni, — az úgy természetéből folyik, hogy a mennyiben éllhetlenségéről elriasztó bizonyosgot tenni nem akar, az építkezni kívánóknak az építési engedély megadása jogát, midőn magának fentartja, annak megadását nemcsak hogy a fürdőtulajdonos város beleegyezéséhez köve nem hajlandó, de sőt, mert a város, mint magán tulajdonos egyuttal közigazgatási tényező és közjogi személynek nem tekinthető, a város szándékolt építkezései elbírálhatásának jogi igényt is azon tudatban tartja fenn, hogy a törvényhatóság, mint ilyen, közege az állam igazgatásának s az állam igazgatás tekintélye érdekében kötelese teljesítésétől el nem állhat. — Azt hisszük, hogy a törvényhatóság közgyűlésének Vichnye fürdőjében kifejezett ragaszkodása és áldozatkészsége elegendő és méltó okot nyújt Nagyméltóságú Miniszter ur előtt a megyebizottság mult évi november hó 19-én megtartott közgyűlésének magas intézvénye szerint és méltányolt felterjesztését elfogadni és a törvényhatóság területi integritásának veszélyeztetése miatt átérezett aggodalmait eloszlatni, mert a csatolt közgyűlési határozat megfelel mindazon feltételeknek, melyeknek megoldása a törvényhatóság kötelességévé lett és ezen határozat végrehajtása késedelmes lanyhaságba nem ütközik, mert a törvényhatóság érdekei, Selmezz-Belsőbánya város érdekeivel indokoltak, mert mindkét törvényhatóság Vichnye fürdő felvirágoztatását elérni törekszik s a cél megvalósítása iránti törekvés a két törvényhatóság között csak abban tér el, hogy az egyik magánérdekeit keresi, mint tulajdonos, a másik pedig — a közjó érdekeit tartja szem előtt — mint hatóság.

Midőn a törvényhatóság szükségesnek látja — megújítani mult évi november 19-én tartott közgyűlésén Nagyméltóságú Miniszter ur előtt azon kérelmet, hogy vele célirányosabb és sikeresebb védekezhet és öngazdálkodás céljából közölni méltóztatásait azon adatokat, melyek alapján Vichnye községnek a megye területétől való kihalását a törvényhatóság érdekeivel ellentétes érdekek javaslata hozták, a törvényhatóság már ma nyugodt öntudattal tekint Nagyméltóságú Miniszter ur böles elhatározása elé és nem retteg többé attól, hogy ezen igazságos ügyben a megye területének integritása sem megokolt, sem jogosult ellenérdeknek lesz áldozatává. — Megkülönböz-

tett tiszteletünk nyilvánítása mellett vagyunk Nagyméltóságú Miniszter urnak Ar. Maróthon, 1886. april 10-én Bars megye törvényhatósági bizottságának közgyűlése — annak meghagyása folytán — Máriaassy István m. k. alispán.

Ezen határozatok az ülés folyama alatt hitelesítették. Több tárgy nem lévén, főispán ur öméltósága a gyűlést befejeztnek nyilvánította. — r. t.

**Bars megye közig. bizottságának ülése.**

Bars megye közigazg. bizottsága 1886. aprilis 10-én tartotta a rendes havi ülését.

Első tárgy volt az alispánnak folyó évi márczius hóról a közigazgatási ágak állapotát tárgyzó jelentése.

E szerint a köz munka alapra márczius hóban befolyt, váltásig czimén 144 frt 80 kr, bírság czimén 1886. évrő 3443 frt 19 kr, összesen 3587 frt 99 kr. Hátralékban maradt az 1885. év végeig 6086 frt 24 kr, bírság 770 frt 32 kr, összesen 6856 frt 56 kr.

A betegápolási alapra befolyt 1884. évi hátralékra 132 frt 21 kr, 1885. évi hátralékra 517 frt 2 kr, összesen 649 frt 23 kr, marad hátralék 4963 frt 89 1/2 kr.

A katonabeszállás alapszámlára befolyt 1884. évi hátralék czimén 149 frt 6 1/2 kr, 1885. évi hátralék czimén 220 frt 18 kr, összesen 369 frt 24 1/2 kr, marad hátralék 2178 frt 49 1/2 kr.

A rendőri ügyekben a többi között bejelentetik, hogy f. évi márczius 18-án Körömczibányán az ottani m. kir. pénzverő hivatalnak az arany súlyegyedező termében tűz támadt, egy szekrényt egészen elhamvasztott, kettőt pedig kívülről megperzselt, két asztal, a padló két deszka szélességben és egy deszka hosszában megégett, a padlás, mely egyszerű fagerendákból állott, megrepedezett. A tűz támadásának oka vigyázatlanság és az óvatosság elégtelensége volt.

Bejelentett 3 öngyilkossági eset, és hogy Ivon István trnavhorai lakost f. évi márczius 1-én a közsébe vezető uton megfagyva találták, — a rögtön megejtett vizsgálat kiderítette, hogy ezen egyén szeszest ital élvezete folytán esett a földre és mivel egész éje ott töltött, megfagyott.

Az u j o n c z o z á s mind a nyolcz járásban befejeztetett következő eredménnyel:

A sorozó járás neve	Kiallított volt		Kiallított		Hátralék maradt	
	száma	értéke	száma	értéke	száma	értéke
Verebély	57	18	21	57	3	26
Ar.-Maróth	67	24	20	67	7	23
Osztány	47	15	6	27	—	20
Bars-Sz.-Kereszt	59	24	14	59	23	14
Léva	57	8	22	56	8	22
Ujbánya	9	3	2	9	2	2
Körömczibánya	16	2	6	—	1	10
Léva város	16	3	7	17	3	10
Összesen	320	97	94	298	46	98

Közegészségügy: Zsitva-Ujfaluban mult hó végével a himlő és a szemcsésköthártyalob nagy mérvben felmerült s a hatóság a ragály elfojtása és tovaaterjedésének megakadályozása iránt intézkedéseit haladéktalanul megtette. Az alispáni jelentés általánosságban tudomásul vétetett.

A m. kir. belügyminiszteriumnak 1886. évi 12241. sz. intézvénye, melylyel a Szászy István volt főpénztárnok által elkövetett sikkasztások indokából elrendelt fegyelmi vizsgálatok során hozott határozatait közli, mely egész terjedelmében a következő:

„12241. szám. Magyar kir. belügyminiszter. Bars megye közigazgatási bizottságának Ar. Maróthon

A Szászy István volt főpénztárnok által elkövetett sikkasztások indokából, a megye törvényhatósági bizottságának a mult évi julius hó 16-ik és szeptember hó 22-ik napján tartott közgyűléseiben 117. és 123. szám alatt kelt végzésekkel elrendelt fegyelmi vizsgálatok rendjén ezen közigazgatási bizottság fegyelmi választmányja által a mult évi December hó 29-én és folyó évi február hó 24-én tartott ülésben 19—23. illetőleg 4. szám alatt hozott határozatok szerint: Rudnyánszky Titus állásától felfüggesztett alispáni ezen hivatalával kapcsolatos alispáni felügyelet és ellenőrzés elmulasztásában, a pénz kezelési és számviteli szabályrendeletek figyelmen kívül hagyásában, közpénzeknek, a közpénztárnok kívüli szabály ellenes kezelésében vétkesnek kimondatván, ellenében a felfüggesztés idő tartalmára visszamaradt tiszti fizetés végleges megvonása mellett, a Szászy István volt főpénztárnok által elkövetett eddig 44071 forint 30 krban megállapított hiány valamint a sikkasztások napjaitól számítandó 5% kamatok, ugy szintén a különösen netán felmerülhető hiányok megtérítése tekintetében az anyagi felelőség, az 1870. évi XLII. t. cz. 75 és 76 szakaszai alapján megállapított, a büntetés kiszabása pedig időközben történt lemondása által alapját veszítettnek nyilvánított.

Znamenák Sándor állásától felfüggesztett tiszti ügyész: a pénztár vizsgálatoknál észlelt és általa felismert felületes eljárás ellen tett felszólalásainak kellő hatálylyal való érvényesítése elmulasztásában vétkes-

nek találtatván, a felfüggesztése idejéről visszamaradt tiszti javadalmazásának elvállalása mellett, az 1876. évi VII. t. cz. 11. szakasza a) pontjához képest első fegyelmi büntetésre dorgálásra ítéltetett, egyszersmind a Szászy volt főpénztárnok által elkövetett sikkasztások idejéről számítandó 5% kamatok és a netán még ezután felmerülhető hiány megtérítése tekintetében, ellenében az anyagi felelőség a pénztári vizsgálatokbani részvétele arányában megállapított.

Bellan Mihály időközben elhalt főszámvőre vonatkozólag, tekintve hogy úgy a pénztári vizsgálatoknál, valamint a könyvelések felülvizsgálatánál súlyos mulasztásokat követett el, a felfüggesztése idejéről visszamaradt tiszti illetmények megvonása mellett a megtérítési felelőség hagyatéka terhére, az eddig constatált és szintén még felmerülhető sikkasztási összeg és járuléki erejéig megállapított.

Andreánszky Emil állásától felfüggesztett alispánként az ezen hivatalával kapcsolatos kötelesege teljesítésének elmulasztásában, valamint a megyei pénzkezelési és számviteli szabályzat figyelmen kívül hagyásában vétkesnek nyilvánítottatván, a felfüggesztése idejéről elmaradt tiszti javadalmazásának elvonása mellett, ellenében a megtérítési felelőség az elkövetett összegek az ez után netán felmerülhető hiány, a sikkasztások idejéről járó 5% kamatok tekintetében a szolgálati idejére eső rész arányában megállapított; a büntetés kiszabása pedig a hivataláról időközben történt lemondása folytán meghaladottá váltának jelentetett ki.

Ruffy Lajos volt alispánként, állásától felfüggesztett alszámvő mult 1882. évi junius hó 22 kettől 1883. évi december hó végeig alkalmazott alispánként, az ezen állásával kapcsolatos kötelesegek elmulasztásában vétkesnek találtatván, a felfüggesztése idejére esedékes illetményei megvonása mellett, ellenében a megtérítési felelőség az eddig constatált és még netán felmerülhető kárösszegek és azok járuléki erejéig a szolgálati idejére eső rész arányában megállapított büntetésének kirovása pedig időközben történt lemondása folytán hatályát veszítettnek nyilvánított.

Máriaassy főjegyző azon indokból, hogy az általa 1882. évben teljesített pénztárvizsgálatot nem az alispán távollétében vagy egyéb gátoltatása folytán mint annak törvényes helyettese vezette, hanem csak az alispán magán kérése alapján volt jelen, a közvetlen hivatalos mulasztás vádjá alól felmentetett, mindazonáltal azon oknál fogva, mivel be lett igazolva, hogy a pénztárban akkor már 3987 frt 89 kr-ra rugó sikkasztás állott fenn, a megyei pénztár már akkor ezen összeg erejéig meg volt károsítva, a mit ő sem vett észre, a törvény szerint az alispánt terhelő kártérítési kötelezettség az alispánnal szemben másod sorban ellenében is a rája eső arányban megállapított.

Ezen határozatok a mult évi október hó 12-én 54546. szám alatt kibocsátott rendelettel hivatalból felkivált és a megye főispánja által folyó évi február hó 22-én és folyó évi márczius hó 8-án 2. és 5334. számok alatt felterjesztett ügyiratok nyomán Znamenák Sándor tiszti ügyész, valamint Andreánszky Emil alispánok részéről közbevetett felelőségekkel együtt felülvizsgálván, elhatározásomat a megye közigazgatási bizottságával a következőkben közlöm:

I. Rudnyánszky Titusz alispánra vonatkozó határozatnak a vétség minősítését tárgyzó részét a felhozott indokoknál fogva, azokon felül még azon szempontból is helyben hagyom, mivel a pénztári vizsgálatok következtében mindannyiszor a közgyűléseket közvetlen megelőző napokon történt megtartása körül a szükséges óvatosság oly teljes hiányával járt el, hogy ez által a vizsgálat a pénzkezelési szabályzatban előirt váratlan jelleggel teljesen elvesztette; továbbá mivel Ruffy Lajos volt alispánként Szászy főpénztárnokhoz közel rokonai összeköttetésbe jutván, pénztárnok és ellenőr között keletkezett, előtte tudva voltak tekintendő, de neki különben is bejelentett incompatibilitási eset elhárítása érdekében illető helyre előterjesztést nem tett, sőt midőn Andreánszky Emil alispánként állását az 1883. évi december hóban tartott tisztújítás alkalmával lett megválasztása után 3 hónapon át el nem foglalhatta, a pénztárba kíségetőül ugyan csak az akkor már alszámvővé lett Ruffy Lajost rendelte ki; mivel a pénzszekrények külső ajtajához tartozó kulcsok ellenőrzési példányának Andreánszky Emil részéről lett önkéntes átvétele után is a pénzszekrények „teszor“ fiókjában elhelyezett és nagy értéket képviselő takarékpénztári könyvek és értékpapírok őrizetét kizárólag Szászy kezei között hagyta; mivel a saját maga részére önkényesen és rendszeresen igénybe vett előlegek körül felette viszátszó színben feltűnő magatartást tanusított.

Vége mivel 11 esetben a különféle oldalról érkezett hivatalos pénzküldeményeket összesen 2150 frtra rugó értékben, magánál megőrvást érdemlőleg hosszas időn keresztül visszatartotta.

A határozatnak a megtérítési kötelezettség megállapítását illető részét aképen módosítom, hogy elmarasztalt, a Máriaassy

főjegyző által 1882. évben teljesített pénzvizsgálatok idején már fennállott 3987 frt 89 kr hiány megtérítése tekintetében a VI. pontban foglaltak értelmében tartozik szavatossággal.

Ellenben a határozatnak a fenyték ki-rovását érintő részét, minthogy a feyelmi vizsgálat alá helyezett tisztviselőnek a vizsgálat tartama alatt bejelentett és a szóban levő esetben különben is illetékes módon még el sem intézett lemondása, a feyelmi törvény büntető határozatjainak érvényesítését meg nem hiusíthatja, megváltoztatom, és vádlottat a terhére rótt visszaélések és mulasztások halmazatának mérvéhez képest hivatalának elvesztésére ítélem.

II. Z n a m e n á k Sándor tiszti ügyészre vonatkozó határozatot a felebbezés vissza-utatisása mellett, egész terjedelmében hely-ghagyom, mert bár ha a pénztárvizsgálatok körüli eljárás intézése kizárólag a rendel-kező alispán jogát és köteleességét képezi, azon körülménnyel szemben, hogy a tiszti ügyész a pénztár rendben létét, a pénzke-zezés megilyugató voltát és a vizsgálat szabályszerű lefolyását bizonyító vizsgálati jegyzőkönyveket minden észrevétel nélkül aláírta, a felebbezésében felhozottakat a felebbezett határozat feloldásának elégséges indokaiul el nem fogadhatom.

III. A B e l l a n Mihály elhalt főszám-vevőre vonatkozólag hozott és a megtéri-tési felelősséget hagyatéka terhére megállá-pító határozatot indokainál fogva helyben-hagyom.

IV. Az A n d r e á n s z k y Emil alpénz-tárnokra vonatkozó határozatot a vétség minősítésére, valamint a felelősség megállá-pítását tárgyzó részében helybenhagyom.

Mert az elmarasztalt részéről a feleb-bezésben felhozottak az ellenőri tiszt gy-aakorlásával annak lényegéből kifolyólag egy-bekötött közvetlen anyagi felelősség el-enyésztetésének elégséges indokaiul nem szolgálhatnak.

Ellenben a határozatnak a fenyték ki-rovását érintő részét, az I-ső pont utolsó bekezdésében kifejtett indokoknál fogva megváltoztatom, és szóban levő alpénztár-nokot, tekintettel arra, hogy eddigi hivata-los működésének eredménye után a szel-lemi képességek tekintetében is teljes meg-bizhatóságú igénylő ellenőri állásban a köz-szolgálat érdekeinek kockázatát nélkül meg nem hagyható, hivatalától elmozditan-dónak találtam.

V. A R u f f y Lajos volt alpénztár-nokra vonatkozólag hozott határozatnak, a vétség minősítésére, valamint a felelősség megállapítására vonatkozó részét indokainál fogva helybenhagyom, annak a fenyték ki-rovását érintő részét azonban az I. és IV. pontokban kifejtett indokoknál fogva meg-változtatom és tekintettel arra, hogy hiva-talosság idejében a pénztárak csakis két egyes zárral ellátott vasládából állottak, továbbá hogy az általam 1883. évi július hó 14-én 37169. szám alatt kibocsátott pénzkezelési szabályzat ellenőri működésé-nek csak legutolsó időszakában lépett életbe, végre hogy a főpénztárnokhoz vői viszony-ban állott és ezen körülményt az alispán-nak tudomására is hozta, ötlet dorgalásra ítélendőnek találtam.

VI. A M á r i á s s y főjegyzőre vonatkozó-lag hozott határozatot egészterjedelmében feloldom és ötlet az általa teljesített pénztár vizsgálatok idején már fenn állott és a nap-lók alapos átvizsgálása esetében észlelhetett hiány felderítésének elmulasztásában vét-kesnek nyilvánítván: dorgalásra ítélendőnek és ellenében a szóban levő hiány megtérítése tekintetében a közvetlen felelőséget kimon-dandónak találtam.

Mert midőn a főjegyző a pénztárak vizsgálatát teljesítette, nem az alispánnak alárendelt és annak utasításaihoz kötött jegyzői hatáskörében, hanem mint a magát akadályozottnak kijelentett alispánnak tör-vényszerinti helyettes teljes önállósággal járt el, miből kifolyólag az általa ezen minőségében elkövetett mulasztásból szár-mazott kár megtérítésének kötelezettségét az 1870. évi XLII. t. cz. 73. szakasza alap-ján az alispánra át nem háríthatja, hanem mulasztásainak következményeit saját szemé-lyében közvetlenül elviselni köteles.

Egyszersmind azonban az alispán, mint hogy a kihallgatások rendjén, azt, hogy csakugyan hivatalosan lett volna gátolva a pénztár vizsgálat megtartásában, kellően be nem igazolta, a hiány megtérüléseért az eljáró főjegyző után másod vonalban szava-tolni tartozik.

Miről a megye közigazgatási bizott-ságát az ügyiratok visszaküldése mellett további szabályszerű eljárás végett oly fel-hívással értesitem, hogy miután a kiküldöt-tem által mult évi július hó 22-én és szept-ember hóban a megye főispánjához bemu-tatott adatok alapján a posta hivatalok ut-ján érkezett pénz küldeményeinek a pénz-tárba történt beszolgáltatása iránt a köz-i-gazgatási részről szükséges nyomozatok, bárha a posta hivatali rovatlapok a vizsgá-ló küldöttségnek mult évi október hó 10-én 12 szám alatt beigatott jelentése szerint az alispáni hivatalhoz áttétettek be nem fe-jeztettek, ezek haladék nélkül való folya-matba vételét rendelje el, és a kifejtendők-höz képest netán újabbban felmerülhető visszaélések esetén, a megtérítési felelősség-nek jelen rendeletem alapján az illetők ellen leendő érvényesítése tekintetében

saját hatás körében törvényszerűen intéz-kezzék és az eszközölteket hozzám mielőbb jelentse fel.

Végül megjegyzem, hogy a volt alis-pán által szabály ellenesen kezelt államadó nyereség alap valamint a léva-kálnai útvonal correctiója és a garampartivéd munkálatokra vonatkozó vállalatokat illetőleg a szükségeseknek mutatózó további intézkedések megtételére a közmunka és közlekedésügyi minster urat kérem fel, Budapest 1886. márczius 24-én Tisza s. k.

A m. kir. pénzügyminiszte-riumnak f. é. 12667. sz. rendelete, Csejki közszék 60 tüzkarosultja részére f. évi au-gusztus 15-ik napjáig adófizetési halasztás engedélyezéséről; — ezen rendelet folytán a szükséges intézkedések a kir. adófelügyelő által saját hatáskörében megtételtek.

Léva város polgármester é-nek felebbezése, az anyagi felelősség ér-vényesítése folytán folyamatba tett végre-hajtás beszüntetése iránt benyújtott kérvé-nyre az adófelügyelőnek 781./1886. sz. hatá-rozata ellen. — Miután ily beszüntetés el-rendelésére csak a m. kir. pénzügyminiszte-rium illetékes, — s mert az adófelügyelő a végrehajtásokat ideiglenesen és saját fele-lősségére beszüntette, — a kérvény eluta-sított. Együttal a beadványban használt sértő kifejezésekért a visszatetszésnek kife-jezés adatik.

Léva városának jelentése, hogy Léva az ipariskola felállítására iránti intézkedések folyamatban vannak. Az indokok el nem fogadása mellett a lévai polgármester az ipariskola haladéktalan felállítására s abban az oktatás megkezdésére utasított.

A z o n g ö z k a z á n o k tulajdonosai, a kiknek gözkazánjai az öt év leteltével újól vizsgálat és próba alá veendő, fel-hivattak, hogy kincstári díj bemelléklése mellett felszerelt folyamodványaitak hala-déktalanul az alispáni hivatalnál nyujtsák be.

A k ö z m u n k a - é s k ö z l e k e d é s i m. kir. miniszteriumnak f. é. 516. sz. intéz-vénye, melylyel a Selmecz-Körmöczbánya-prjekopai hadászati utvonal Körmöcz város határáról Zólyomgye széléig terjedő sza-kaszának helyreállítására vonatkozó munká-latokat helybenhagyja; 15431 frt 52 krt engedélyezett és versenytárgyalás megtar-tása és a legkedvezőbb ajánlattevővel a szerződés megkötésére a bizottságot fel-hívja; — az árlejtéshez Kosztolányi Aurél és Sümegh János bizottsági tagok kikülden-ek, a többivel pedig az állam építési hiva-tal megbízott.

A közmunka és közlekedési miniszte-riumnak f. é. 7523. sz. intézvénye, a Nagy-szombat-kraói államut Léva város belterü-létén átvonuló szakaszának kibukolása tár-gyában; — a mennyiben hasonló rendelet a megye törvényhatósági bizottságához is érkezett, a további intézkedés innen fogván megtételni, ez itt tudomásul vétetett. — r. t.

## Különfélék.

— A csata-lévai vasutvonal létesítése körül minden faktor a cselekvés terére lépett; az építő vasuttársulat támaszkodva az előgyezményre, mérnökeit az irányjelzés munkálatában foglalkoztatja; megyénk tör-vényhatósága a kisajátítás eszközésére nézve megtette kötelező nyilatkozatát s annak ki-vitelét a társulat közlegeire bizta; Léva vá-ros közönsége is siet összehozni a vasutja biztosítására megajánlott 25,000 frtot, s így a lévai uradalom szives támogatása mellett a város érdekei — B e r n a r d főfelügyelő ismételt nyilatkozata értelmében, védve van-nak. — Az átkelés a Garamon nem Vese-le táján történik ugyan, hanem Várad alatt, hol állítóg az átkelés sokkal kedve-zőbb feltételek mellett eszközölhető; az ed-dig megejtett helyszíni szemle a Garam bal-partján a vonalirányát, K i s - S z e c s é t meg-közelítve, a Kálna-lévai országut keleti ol-dalán találja legkedvezőbbnek, s az ország-utat a Boleman-féle birtoknál az épületek mögött szelne át s a képezdei kert előré-szén és a szerűs kerteken át vezetve a vá-sártéren állapodnék meg. — Nem közönyös ugyan a Garam innenső oldalán levő érde-kelettségre az áthidalásnál t e r v e z e t t m ó d o s u l á s, a mennyiben körülbelül 2 kilo-meterrel hosszabb utat kell tennie, de te-kintettel a körülményekre, e — v é g m e g - á l l a p o d á s h o z — hozzá kell járulnunk s a társulat iránt vállalt kötelezettségeinket teljesítünk.

— Nekrológ. Borszék Antalné szül. Konkoly Thege Vilma asszony, Konkoly Sándor ügyvéd nővére, élete 31-ik évében elhunyt. Temetése e hó 13-án ment végbe Budapest. Béke poraira!

— Tisztviselők jubileuma. Selmecz-bányán e hó 20-án negyzeres jubileum lesz: Ocsosvsky Vilmos polgármester, Bernhardt Adolf városi tanácsos, Krausz Vilmos főka-pitány és dr. Mátyás Hugó főorvos tartja hivataloskodásának 25 éves jubileumát.

Léva n. a. f. hó 12-én tartott országos baromvársára behajtatott: szarvasmarha 1840 drb, ló 2000 drb, kecske 40 drb, sertés 56 drb, szamar 15 drb, birka 797 drb; összesen 4748 drb. Ezekből eladatott: szar-vasmarha 324 drb, ló 152 drb, kecske 18 drb, sertés 32 drb, szamar 12 drb, birka 475; összesen 1013 drb. — Vételár összege: 33375 frt. 25 kr.

— Uj postatakarékpénztárak. Megyénk-ben május hó 1-én Bars-Szt.-Kereszt, Füss, Hámor, Ohaj és Zeliz postahivatalaiban lé-tecsítettnek postai takarékpénztárak.

— Az utolsó színelőadást ma tartják színészeink, mely alkalommal a társulat visszamaradt tagjaira való tekintetből közre-működnek: N e d e c k y Vincze, J a r o s s Ferenc, K ö n y a László, F a r k a s Ákos és S z i l a s s y Sándor, a helybeli műked-velők minden nemesért lelkesülni kész tag-jai. Színe keril ez alkalommal: „A miniszter-elnök bálja“ és az „Apró félreértések“ című I—I felvonásos vígjátékok. — A színtársulat igazgatójának eljárására s ezzel kapcsolat-on álló egyéb körülményekre még vissza-térünk.

— Zsarnóczai M. kir. erdőhivatal kerü-leében egy I-ső, előléptetés esetén II-ik vagy III-ik osztályú erdőlegény állomásra 200, 180, illetőleg 150 frt évi bérrrel és egyéb állománszerű illetményekkel pályázat nyit-tatik. A pályázók június 1-ig terjesszék be folyamodványukat orvosi bizonyítvánnyal.

— A kiállítás oklevelei és érmei. Az orsz. kiállítás alkalmával odaitelt diszok-levelek már elkészültek és már meg is kezdtek elcsomagolásukat városok és ke-kerültek szerint. A napokban várják Körmöczbányáról az első érem-küldeményt is és a mint ez megérkezik, beosztják a meg-felelő oklevelekhez és még e hónapban szétküldik.

— Főpapi kinevezések. A fővárosi la-pok írják, hogy Schusztér Kostantin kas-sai püspököt Vácra helyezik át, Latino-vics Gábor orsz. képviselő és bajai pré-post kassai püspökké lesz, a beszterce-bányai püspökséget pedig Bende Imre új-vidéki apát és orsz. képviselő nyeri el.

— A fáradság jutalma. A tildi tanító Tóth Kálmán lakására két hét alatt két ízben betörés történt. Istállójából tyukokat, kamrájából élelmiszereket s ruhaneműket loptak el. A szenvedett kárnál lesújtóbb az illetőre nézve — ki csupán két hónap óta működik ott s a községbeliek irányá-ban barátságos érzellemmel viseltetik — hogy a tolvajok egyenesen Tild községéből, azok közül valók, a kiknek gyermekei körül — silány fizetés mellett — fáradozik. Különb az előbbi tanító szintén részesült egynehányszor ebben a szerencsében.

— Megfulladt-e a vetés a sok hó alatt? E kérdést már sokan vitatták s némelyek azcn nézetben voltak, hogy a sok hó el-nyomja, megfullasztja a gyöngye vetést. Ez azonban teljesen alaptalan, mert a vetés bármily hórétég alatt sem fullad meg. A gyenge növény sokat ki bír, a forró nyár-hoz is épen úgy tud alkalmazkodni, mint a csikorgó fagyhoz, vagy a betekig is tartó szárazsághoz. Nem fullad meg tehát a hó alatt a vetés, mert téli élete nagyon kevés levegőt igényel, mert télen nincs vege-tációja, a mi kevés levegőre pedig szük-sége van, az könnyen bejut hozzá, mert hiszen a hó is lyukacsos test. Akkor pusztulhat el valóban a vetés, ha a felette kép-ződött jégnek léket vágunk.

— Hymen. Váray Károly honvéd fő-hadnagy f. hó 18-án tartja esküvőjét Hac-kenberger Ida urhölgygel Pozsonyban. — Állandó öröm és boldogság kísérje frigyüket.

— Olcsó hitel. A kisbirtokosok és iparosok személyes hitelének emelése érde-keben Károlyi Sándor gróf igen fontos in-dítványt tett Pestmegye közgyűlésén. Az indítvány mindenütt a hitelszövetkezetek felállítását és terjesztését, továbbá oly me-gyei központi pénzüzetet felállítását java-solja, mely hitelt szerezne és nyújtana a szövetkezeteknek. A pénzüzetet alapítvá-nyokkal alakulna és ellenőrizné a szövet-kezeteket. A megye 40 ezer frt alapítványi tőkével járulna a pénzüzetet felállításához. Az indítványt egyhangulag elfogadták, keresz-tülvitelére bizottságot küldött ki a közgyű-lés. Pestmegye kezdeményezése talán a többi megyét is rábírja a példa követésére.

— Visszavont kitiltás. A belügyminisz-ter a New-Yorkban megjelenő „Amerikai Nemzetőr“-re vonatkozó postaszállítási ti-lalmat, melyről annak idején lapunk is em-lítést tett, — a lap kiadójának és szer-kesztőjének kérelmére, — tekintettel azon jó szolgálatokra, melyeket a lap a kíván-dorlái mozgalmak ellensúlyozására tesz, — egy újabb körendelettel beszüntette.

— A földmivelés, ipar- és kereske-delemügyi miniszter körendeletben utasítja a törvényhatóságokat, hogy miután az ipar-hatósági megbízottak a negyedévenként tartandó közös ülésekről szóló jegyzőköny-veket a mult évben vagy éppen nem, vagy csak nagyon hiányosan terjesztették fel, tegyenek alkalmas intézkedéseket, hogy a hatóságuk alatt álló iparhatóságok mellé rendelt megbízottak ezentul negyedévenként rendszeren közös ülést tartsanak és az ezen ülésekről készítendő jegyzőkönyveket leg-kecsőbb a negyedévet követő hónap 15-ik napjáig hozzá felterjesszék. Különbösen figyelmezteti a törvényhatóságokat, hogy a gyárak megvizsgálásával megbízott ható-sági közegek jelentései évenként nyilván-osságra hozandók, minélfogva az ide vo-natkozó jelentések a közös ülések jegyző-könyveizhez mellékelve terjesztendők fel.

— Rövid hírek. — Időjárás. A jö-vőhetre: Délén borus, északon változó időt várhatni, helyenkint szeles esőkkel. — Bánk-bánnak, nemzeti opera irodalmunk ezen legjelesebb és legnépszerűbb ter-

mékének 25 éves jubilaris előadását e hó 23-án ünnepezték meg. — 73 millió forint értékű dohányt, szivart és czi-garettát füstöltek el tavaly Ausztriában, minden felnőtt férfira átlag 15 frt érték esik. — A londoni magyar-egylet, mely már tizenkilenc éves multtal bír, kiadta mult évről szóló jelentését, s ez az egylet jótékony és buzgó működésére váll. 800-nál több szegény ember élvezte az egylet jóté-konyosságát. — A bajor király, újabb hírek szerint, nagyon beteg, nem ugyan testileg, hanem teljes apathia-ba esett. Még regé-nyes építkezései sem érdeklík s a szolgál-kon kívül senkivel sem érintkezik. — Nagy postapóás. Berlinkben a postán mult héten egy csomag veszett el, melyben negyedmil-lió márka értékű papirook voltak. — Abdul-Hamid szultán szintén érdeklődik Pasteur találmánya iránt s a Medsidie-rend nagy szalagját küldte meg a tudósna és a Pá-risban létesítendő intézetre tizezer forintot ajándékozott. — Az utolsó lengyel forradalom egyik vezére Heydenreich tábornok e napokban hunyt el Lembergben. — Trencsénmegye Facskó községében a nép Biel uszoris korcsmárost agyonverte s a pajtáját is felgyújtották. — Jova államban jelenleg már 125 nő gyakorolja az orvos-lást s ezenkívül ugyanott 5 tényleg, mint ügyvéd működik. — Az Elba folyó any-nyira megáradt, hogy kiöntéssel fenyeget s a veszély első sorban Hamburg városát és környéjét érné.

## APRÓSÁGOK.

— Rovatvezető: Z u h a n y. —

N e t o v á b b. A szerelem netovábbját egyik híres német költő így fejezi ki: Norvégia rengetegei-ből kitépem a legmagasabb fenyt, bemártom az Aetna kráterébe és tüzes betűkkel írom a mennybol-tozatra; „Rózsát szeretlek!“ — A tettetés netovábbja az, mikor valaki azt mondja: — Pinczér fizetni sze-retnék. — Mert ugyan, van-e olyan halandó, a ki szeret fizetni?

Akadály. „Mama, a nevelőnő azt mondja, min-den nőnek az erény keskeny ösvényén kell haladnia.“ — „Igen, édes Margitkám, ugy van.“ — „Nos, mama, ezzel a nagy turnürrel, a mit most viselsz, keresztül tudsz-e rajta jutni?”

## T A N Ü G Y.

### Értesítés.

„A Barsi evang. reform. tanító-egylet“ folyó évi tavaszi közgyűlését Léva, april hó 28-án d. e. 9 órakor fogja megtartani, melyre ugy az egylet rendes és tisztelet-beli tagjait, mint a népnevelés iránt érdeklődőket ezennel tisztelettel meghívja.

Láva, 1886. april 17.

Kutassy Dénes  
egyl. alelnök.

## IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Árjegyzék Lechner R. es. k. udvari-egyetemi könyvtáros, katonai térkép kiadóhivatalának részletes kiadványai legújabb jegyzéke megjelent. Ezen nagy figyelemmel összeállított jegyzékben Lechner R. czég (Bécs Graben 31.) által a cs. k. katonai térkép kiadó-hivatala legújabb felvételi térképe is megjelent. A jegyzék nem csak az ismert térképeket ismerteti, hanem minden egyes térkép „mértét“ és annak technikai kivitelét is, ugyszinte egyes lapok (esetleg vászonra felhúzással) árait is. A térkép kiadóhivatal eddig meg-jelent három vállalata, ugymint: „Spezialkarte der Oesterr.-Ung. Monarchie, 1:75,000“ melyből eddig 631 lap jelent meg. „Generalkarte von Central-Europa, 1:300,000“, 192. lap, és az „Uebersichtskarte von Mittel-Europa, 1:750,000“ 48 lap. A jegyzékben átnézeti lapok is vannak mellékelve, ugy, hogy szük-séglet esetén, a kívánt térképek könnyen kijegyezhe-tők. Ezenkívül még egy általános kiadványi jegyzék is benn foglaltatik a Lechner czégtől, ugyszinte, mindenféle nagy térképek, fal, iskola és irodai haszná-latra, melyből a nevezett Lechner czég nagy raktárt tart, kívánatra jegyeket is küld. A térképek egy része megtekinthető Nyitrai és Társa könyvkereskedésben Léva.

## Nyilttér. \*)

I.

### Önkéntes árverés

feg tartatni elköltözködés folytán szoba butorokra, képekre s egyéb tárgyakra april hó 19-én reggeli 9 órakor a Stefánia árvaház szappanos utczai sarok bérházában.

II.

### Felhívás.

Felhívom Kvassay István zsenléri ple-bános urat, nyilatkozzék: mi kifogása van erkölcsi magaviseletem ellen?

Popellár Ambrus.

\*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal fele-lősséget a — Szerk.

### Lévai piaci-árak.

Rovatvezető: K ö n y a József, városkapitány.

Buza: m.-mázsnként 7 frt 20 kr — 7 frt 50 kr. Kétszeres 5 frt 60 kr — 5 frt 80 kr. Rozs: 5 frt 90 kr — 6 frt 10 kr. Arpa: 5 frt 50 kr 6 frt 20 kr. Zab: 6 frt 10 kr — 6 frt 40 kr. Kukoricza: 5 frt 50 kr 6 frt — kr. Bab: 7 frt 35 kr — 7 frt 80 kr. Lenese: 7 frt — kr — 7 frt 50kr. — Köles: — — kr. — frt.

1022. 1886. sz.

III.

**Árverési hirdetményi kivonat.**

A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Varga Dávid bajkai lakos végrehajtójának Tóth János bajkai lakos végrehajtásáért szünetelő elleni 16 frt, 49 frt, és 11 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében Tóth Jánosnak a bajkai 69 sz. tjkben A. I. 1. sorsszám alatt felvett fekvőségére és az azon épült 17. összeírású számú lakházra az árverést 311 frt 50 kban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1886. évi Junius hó 30-ik napján délelőtti 10 órakor Bajka községben a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsarának 10%-át vagyis 31 frt 15 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett és árfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezdehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni.

Kelt Léván, 1886. évi márczius hó 29 napján.

A lévai kir. járásbírósa mint tkvi hatóság.

**Gyenes József,**  
kir. járásbíró.

130

379. szám.

**Hirdetmény.**

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési minisztérium az 1886. évi márczius hó 18-án kelt 516 számú rendeletével a Selmeczbánya-körmöcz-prjékopai hodászoti út Körmöcz városi terület déli határáról Zólyom megye széléig szakaszán lévő 16 db. hid s átvezet és az azok közelében lévő útrészek helyreállítását 15431 frt 52 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása czéljából az 1886 május hó 6-ik napjának d. e. 10 órájára a bars megyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívtnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitézött nap 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt Ar. Maróthon 1886 április hó 12-én

**Belcsák Károly,**  
kir. főmérnök

131

**Husvételi ünnepekre**

alkalmas, mindenféle

**imakönyveket**

ajánl

**LÉVÁN**

**Nyitrai és Társa**

könyvkereskedése.

132

133



A legjobb és legszebb

**HARMONIKA**

és mindenféle

**HANGSZEREK**

egyedül kaphatók:

**Joh. N. TRIMMEL**

**BÉCS**

VII. Kaiserstrasse 74.

Árjegyzék harmonikákról és más hangszerekről ingyen és bérmentve küldetnek.

133



134

**Öltönyszövetek**

csakis tartós gyapjuszövetből egy középtermetű férfi részére

3.10 méter egy öltözetre	4 frt 96 krért jó gyapjuszövetből;
	8 " " " jobb gyapjuszövetből;
	10 " " " finom gyapjuszövetből;
	12 " 40 " egész finom gyapjuszövetből;

Utazó-plaidek darabja 4, 5, 8 egész 12 frtig. Legfinomabb öltönyeket, nadrág-, felöltő-, kabát- és esőköpeny-kelméket, tüffel-, loden-, commis-, gammugarn-, cheviot-, tricótákat, hölgy- és billard-posztókat, peruvient, doskint ajánl

Alapított 1866.

**Stikarofsky János**

Alapított 1866.

gyári raktárában Brünben.

Minták díjmentesen. Mintakártyák a szabómester urak részére bérmentlenül, — 10 frton felüli utánvételi küldemények bérmentve.

Nálam több mint 150,000 o. é. frtot érő posztókészlet van folyton állandó raktáron és önként értetik, hogy világra szóló nagy üzletben nagyon sok maradék van 1—5 méter hosszúságban, csak hogy kénytelen vagyok az ily maradékokat nagyon leszállítva, az előállítási áron alul elveztegetni. Ily maradékokból mintákat küldeni nem lehet, ellenben oly maradékszövetek, melyek nem tetszenek, becserelegetnek vagy a pénz visszaszolgáltatnak. (Megjegyzem, hogy más czégek szinte becserelelik ily maradékokat, talán még rosszabb, selejtesebb árucikkeket, de a pénzt nem szolgáltatják vissza.)

Utánzások következtében, melyek teljesítésre nem képes, azaz tehetetlen, avagy ámitásra czélzó czégek által eszközöltetnek, illetőleg ellenem intézettek, kényszerülve látom magamat hirdetésem tovább ígatását beszüntetni; minek folytán tisztelettel felkérem a nagyrédemű megbízó közönséget, méltóztatassék szolid czégment emlékeztetben tartani és szükséglet esetében becses megrendelésükkel — melyekre mindig tökéletes figyelmet fordítandom — megfizetni.

Levelezések elfogadtatnak német, magyar, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven.

**Huzás már e hó 24-én**

**Kincsem 1 Sorsjegy 11 csak 10ft**

Főnyeremény készpénzben

**50.000 ft**

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, vaczi-utca 6. sz.

135

Misza faju Peking kacsofajások kaphatók drbja 20 kr. Megrendelés M. M. Kis-Kereskénybe intézendő. 136

Csak a Richter-féle

**Pain-Expeller**

horgonyyal

a valódi és az a készítmény, mely által a kőszvény és csúz eseteiben, az ismeretes meglepő győgyeredmények érettek el. E rég jának bizonyult háziszor 40 és 70 kr. a legtöbb gyógyszerárban\* hapható. Főraktár: Gyógyszertár az arany orozslánhoz, Prága, Altstadt.

Kapható Török Józsefnél Budapesten, Király-utca 12.

**Hirdetmény.**

139

A lévai takarékpénztár részvény-társulat t. cz. részvényesei, hivatkozással az 1885. évi márczius hó 15-én megtartott közgyűlésnek a folytatóságos szelvények kiszolgáltatását tárgyazó határozatára, ezennel értesittetnek, hogy az 1886—1915. évekre számított szelvényeket tartalmazó szelvényivek, az eredeti részvénynek lebélyegzés végett leendő bemutatása, és a szelvényiv átvételét tanusító elismervény visszahagyása mellett, folyó 1886. évi május hó 1-ső napjától kezdve d. e. 9—12 óráig a pénztintézet hivatali helyiségében átvehetők.

Átvételi elismervény kiállítására alkalmas nyomtatványok a pénztárnál már e hó 30-ikával kaphatók s a t. cz. részvényeseknek díjmentesen kiszolgáltatnak.

Kelt Léván, 1886. évi márczius hó 18-án.

Az igazgatóság.

Singerstr. 15. zum goldene Reichsapfel. **PSERHOFFER J.-féle** gyógyszerháza Bécshben.

**Vértisztító labdacso** ez előtt egyetemes labdacso neve alatt ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben e labdacso csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. A legmakacsabb esetekben melegekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacso számtalanszor és a legrövidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek, 1 doboz 15 labdacssal 21 kr., 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr. bérmentelen utánvét melletti küldéssel 1 frt 10 kr. (1 tekercsnél kevesebb nem küldetik szét.) Számtalan level érkezett, melyek intézői hálat mondanak a labdacsoért, melyeknek a legkülönbözőbb és legsúlyosabb betegségekben egészségük helyreállítását köszönik. Aki csak egyszer kísérletet tett velük, tovább ajánlja.

A sok köszöntő-iratból közlünk néhányat:

Leogang, 1883. május 13. Tisztelt uram! Pilulái valóban csodálatosak, nem olyanok, mint sok oly más földiesért szer, hanem minden bajban lehetőleg segítnek. A husvétkor megrendelt pilulákból a legtöbbet barátaim és ismerőseim között osztottam el és mindnyájukon segítettek; kóros egyének különböző bajokkal és hibákkal általak, ha nem is teljes egészségöket, de jelentékeny javulást nyertek s azokat tovább használni szándékoznak. Kérem tehát nékem ujalog öt csomagot küldeni. Tülem és mindazoktól, kik szerencsések valának, pilulái által egészségüket visszanyerhetni, legforróbb köszönetünket.

Deutinger Márton.

Béga-Szentgyörgy, 1882. febr. 16. T. uram! Nem fejezhetem ki eléggé benső köszönetemet, piluláért, miután Isten segítségével nöm, ki már évek óta miserében szenvedett, a vértisztító pilulák által abból kigyógyított, s habár még most is szed még azokból, egészsége már annyira helyre van állitva, hogy fiatal frissességgel minden munkáját végezheti. E köszönő-iratomat

valamennyi szenvedő érdekében kérem felhasználni, s kétem egyttal, küldjön 2 csomag pilulát és 2 drb chinai szappant. Kiv. tisztelettel lekötelezettje

Novák György, főkértész.

Tek. ur! Előre bocsátva azt, miszerint valószínűleg valamennyi gyógyszerre hasonló jóssággal bír az ön híres balzsamával, mely családomban több idült fagydagnak gyorsan véget vetett, dacára valamennyi ugynevezett egyetemes szer iránti bizalmatlanságomnak. elhatároztam magamat az ön vértisztító labdacsohoz folyamodni, hogy ezen apró golyóbisok segítségével megostromoljam sok évi aranyeres bántalmamat. Egy-átalában nem restelem önnök bevallani miszerint régi bajom 4 heti használat után egész tökéletesen megszűnt s én ezen labdacsokat ismerőseim körében a legbüggöbben ajánlom. Az ellen nincs semmi ellenvetésem, ha ön ezen soraimat, jóllehet névalai, s nélkül nyilvánosság elé óhajta bocsátani, Mély t. Bécs, 1881. febr. 20.

C. V. T.

**Fagybalzsam,** Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 kr.

**Élet-eszencia** (prágai csöppek); megrottott gyomor, roz émesztés és mindennemű altesti bántalom ellen kitűnő háziszor 1 üvegesével 20 kr.

**Keskeny-utifüszörp,** általánosán ismert jeles háziszor hurutos rekedtség, göresös köhögés stb. ellen. Egy palacczkal 50 kr.

**Amerikai kőszvény-kenős** legjobb háziszor minden kőszvényes és csúszos baj ellen. 1 frt 20 kr.

**Tannochin kenős,** Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer

**Mindennemű hasonszenvi gyógyszer folyton készletben.**

Az itt felsorolt készítményeken kívül még a birodalom valamennyi lapjaiban hirdett bel- és külföldgyógyszer-különlegességek készletben vannak, u. m.

**Chinai toilette-szappan,** 1 darab 70 kr.

**Por a lábizzadás ellen,** 1 doboz 50 kr.

**Pâte pectorale** Georgé-től, a legjelesebb és legkellemebb szerek egyike cnyálkásodás, köhögés, rekedtség, hurut ellen. 1 doboz 50 kr.

**Alpesi növény-likör** Bernhárd O V.-től 1 palackkal frt 1.60. félpalacczkal frt 1.40.

**Szem-essencia** dr. Romershausentől. 1 palackkal frt 2.50. fél palacczkal frt 1.50.

**Kőszvény-folyadék** Kwizdatól. 1 p. 1 frt

**Sósörszesz.** 1 palacczkal 60 krajcár.

stb. s minden postán raktáron nem levő czikkek kívánatra pontosan és olecsón beszerzetnek. Szállítás után 5 frton aluli tételknél csak az összegnek postautalvnyval való előzetes beküldése mellett; nagyobb összegeknél utánvét mellett is.

140